

MUNI
MED

Řízení, ekonomie a právo

Zdravotnické právo a etika zdrav. povolání

BLEP061p
MRPE0411
období: jaro 2022

Ústav veřejného zdraví LF MU
Alena Tobiášová

POSTAVENÍ PACIENTA A OSOB JEMU BLÍZKÝCH

Hospitalizace a zdravotní služby bez souhlasu

hospitalizace bez souhlasu pacienta

- ✓ rozhodnutí soudu (*léčba, vyšetření*)
- ✓ zákon o ochraně veřejného zdraví (*izolace, karanténa, léčení*)
- ✓ ohrožení bezprostředně a závažným způsobem
- ✓ neodkladná péče
- ✓ nezletilý / omezený ve svéprávnosti (*podezření na týrání, zneužívání nebo zanedbávání*)
- *oznamovací povinnost – osoba blízká...policie ČR ...soud (detenční řízení)*

zdravotní služby bez souhlasu pacienta

- ✓ jen neodkladná péče
- ✓ zdravotní stav neumožňuje souhlas vyslovit
- ✓ léčba vážné duševní poruchy, pokud by v důsledku jejího neléčení došlo se vší pravděpodobností k vážnému poškození zdraví pacienta
- ✓ stanoví-li tak zákon o ochraně veřejného zdraví
- ✓ záchytnou službu

specifika nezletilých pacientů omezených ve svéprávnosti

- ZS bez souhlasu u nezletilého / omezeného ve svéprávnosti:
  - léčba vážné duševní poruchy, pokud by v důsledku jejího neléčení došlo se vší pravděpodobností k vážnému poškození zdraví pacienta
  - ZS nezbytné k záchraně života / zamezení vážného poškození zdraví
  - je u něj podezření na týrání, zneužívání, zanedbávání
  - stanoví-li tak zákon o ochraně veřejného zdraví
  - záchytnou službu

POSTAVENÍ PACIENTA A OSOB JEMU BLÍZKÝCH

Použití omezovacích prostředků

omezovací prostředky

- úchop pacienta zdravotnickými pracovníky / jinými osobami k tomu určenými poskytovatelem
- ochranné pásy nebo kurty
- ~~umístění pacienta v síťovém lůžku~~
- umístění pacienta v místnosti určené k bezpečnému pohybu
- ochranný kabátek / vestu zamezující pohybu horních končetin pacienta
- psychofarmaka / jiné léčivé přípravky podány pacientovi silou za účelem zvládnutí chování pacienta

podmínky užití a povinnosti poskytovatele

- ✓ účelem je odvrácení bezprostředního ohrožení života, zdraví, bezpečnosti pacienta nebo jiných osob
- ✓ pouze po dobu, po kterou trvají důvody jejich použití
- ✓ pacient byl s ohledem na zdrav. stav informován o důvodech použití
- ✓ zákonný zástupce nezl. pacienta / omezeného byl bez zbytečného odkladu informován, záznam do ZD
- ✓ pacient byl pod dohledem zdravotnických pracovníků
- ✓ přijata opatření, která zabrání poškození zdraví pacienta
- ✓ použití indikoval vždy lékař
- ✓ každé použití zaznamenat do ZD, centrální evidence
- oznamovací povinnost soudu (detenční řízení)

POSTAVENÍ POSKYTOVATELE, ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ A JINÝCH ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ

Práva a povinnosti poskytovatele

povinnosti poskytovatele

- ✓ zdravotní služby poskytovat na náležitě odborné úrovni
- ✓ vytvořit podmínky a opatření k zajištění uplatňování práv a povinností
  - pacientů
  - dalších oprávněných osob
  - zdravotnických / jiných odborných pracovníků
- ✓ informovat pacienta o ceně ZS
- ✓ vystavit účet za uhrazené zdravotní služby
- ✓ zpracovat seznam cen poskytovaných ZS nehrazených ZP
- ✓ předat zprávu o poskytnutých ZS registrujícímu poskytovateli
- ✓ předat informace k zajištění návaznosti dalších zdrav. a sociálních služeb poskytovaných pacientovi

povinnosti poskytovatele

- ✓ informovat pacienta, že se na poskytování ZS podílí osoby získávající způsobilost k výkonu povolání, s právem pacienta odmítnout
- ✓ podílet se na zajištění LPS
- ✓ umožnit odbornou praxi vč. zdravotních výkonů a záznamů do ZD osobám připravujícím se na povolání
- ✓ přijmout pacienta k
  - izolaci, karanténě, léčení nebo lékařskému dohledu
  - ochrannému léčení nařízenému soudem
- ✓ zajistit hospitalizaci
  - nezletilých odděleně od dospělých (do 15 let)
  - žen odděleně od mužů (výjimka akutní lůžková péče intenzivní)

povinnosti poskytovatele

- ✓ umožnit pobyt zák. zástupce s hospitalizovaným nezl. pacientem
- ✓ pacienta vybavit při propuštění léčivými přípravky a zdravotnickými prostředky na 3 dny
- ✓ odůvodnit v ZD odchýlení se od medicínského postupu
- ✓ zavést interní systém hodnocení kvality a bezpečí ZS
- ✓ používání antibiotik tak, aby došlo k omezování rizika vzestupu antibiotické rezistence
- ✓ seznam zdravotních služeb, k jejichž poskytnutí je vyžadován písemný souhlas

práva poskytovatele - odmítnout pacienta

- ✓ přijetím pacienta by bylo překročeno únosné pracovní zatížení – došlo by ke snížení úrovně kvality a bezpečnosti ZS poskytovaných pacientům již přijatým
- ✓ přijetí brání provozní důvody, personální zabezpečení nebo technické a věcné vybavení zdravotnického zařízení
- ✓ není pojištěncem ZP, se kterou má poskytovatel uzavřenu smlouvu (mimo EU)

! nesmí dojít k bezprostřednímu ohrožení života / vážnému poškození zdraví pacienta ! - porod, neodkladná péče ...

práva poskytovatele – ukončit péči o pacienta

- ✓ předá pacienta do péče jiného poskytovatele se souhlasem pacienta
- ✓ pominou důvody pro poskytování zdravotních služeb
- ✓ pacient vysloví nesouhlas s veškerými ZS
- ✓ jednání pacienta:
  - závažným způsobem omezuje práva ostatních pac. , úmyslně a soustavně nedodrží navržený individuální léčebný postup
  - neřídí se vnitřním řádem (není způsobeno zdravotním stavem)
  - neposkytuje součinnost pro poskytování ZS

! nesmí dojít k bezprostřednímu ohrožení života / vážnému poškození zdraví pacienta ! - porod, neodkladná péče ...

M U N I

M E D